

Leeswijzer

Deze maatregelentabellen geven per klimaattafel een overzicht van wat de provincie Utrecht doet om emissies van broeikasgassen te reduceren en vast te leggen. De relatie tot het eerdere Drawdown-onderzoek (inclusief een indicatie van potentie) wordt gelegd. Ook wordt ingegaan op hoe en middels welke rol wij als organisatie bijdragen in het realiseren van de maatregelen.

Drawdown provincie Utrecht: <https://klimaatinspiratieutrecht.nl/>

Drawdownmaatregelen

Elektriciteit

- ① Zon op dak
- ② Wind op land
- ③ Zonneparken
- ④ Groengas

Gebouwde omgeving

- ⑤ Isolatie
- ⑥ Energieneutrale gebouwen & Duurzame renovatie
Bestaat uit:
 - ⑥ A Slimme thermostaten
 - ⑥ B Warmtepompen
 - ⑥ C Warmwater terugwinning
 - ⑥ D Circulerende douche

Landbouw & Landgebruik

- ⑦ Regeneratief
- ⑧ Plantenrijk dieet
- ⑨ Verspilling
- ⑩ Bosaanplant
- ⑪ Veengebieden
- ⑫ Bosbeweiding

Industrie

- ⑬ Bouwen met hout
- ⑭ Alternatieven voor cement

Mobiliteit

- ⑮ Elektrische fietsen
- ⑯ Elektrische voertuigen

Elektriciteit

	Maatregel	Gerelateerd tot welke Drawdownmaatregelen	Totale technische potentie broeikasgasreductie volgens Drawdown (indicatief)	Bijdrage ALS provincie	Rol
1	Grootschalig zon en wind (via RES)	② ③	+++	Middels o.a. de Regionale Energiestrategieën (RES) grootschalige opwek van duurzame elektriciteit (zon en wind) ruimtelijk beter mogelijk te maken	Aanjager; Co-financier; Partner, Regisseur
4	Infrastructuur geschikt voor energietransitie (elektriciteit en opslag (batterijen en waterstof))			Randvoorwaardelijk in de energietransitie, provincie pakt regierol, opstellen van een visie/afwegingskader/programmering (P-MIEK), duurzame productie en toepassingen (groene) waterstof	Co-financier; Partner; Regisseur

Gebouwde omgeving

Maatregel	Gerelateerd tot welke Drawdownmaatregelen	Totale technische potentie broeikasgasreductie volgens Drawdown (indicatief)	Bijdrage ALS provincie	Rol
1 Verduurzaming bij inwoners	5 6	+++	Energiebesparing o.a. door inzet van isolatievouchers, het ondersteunen van gemeenten, voeren van strategisch overleg met corporaties en het ondersteunen van kleine VVE's via USET	Aanjager; Co-financier; Ondersteuner; Uitvoerder
2 Verduurzaming bij bedrijven	5 6	+++	Energiebesparing stimuleren door o.a. 250 controles, verdere verkenning voor opschaling van controles, 5 verduurzamingsprojecten en start regionaal programma Verduurzaming Bedrijventerreinen, ontzorgingsprogramma Verduurzaming MKB, inventarisatie grote gasverbruikers CES Cluster 6, zoeken naar alternatieven voor aardgas waar elektrificatie geen optie is	Aanjager; Opdrachtgever; Partner; Regisseur
3 Verduurzaming bij maatschappelijk vastgoed	5 6	+++	Verder voortzetten Green Deal Zorginstellingen en ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed, verduurzaming sportaccommodaties (onder Utrechts Sportakkoord), 500 vestigingen begeleiden bij verduurzaming, o.a. met extra middelen vanuit het Rijk	Aanjager; Co-financier; Uitvoerder
4 Meer zon op dak	1	++	Subsidiëren van minimaal 10 projecten met meer dan 45 zonnepanelen, realisatie van 10 solar carports met meer dan 150 zonnepanelen en opzetten van 2 pilots combinatie PV en aanpakken netcongestie	Co-financier; Ondersteuner; Opdrachtgever; Partner
5 Meer duurzame alternatieven voor verwarmen	4 6	+++	Actualiseren van kansencarten Warmte, ondersteunen bij transitievisie warmte (TVW), stimuleren en ondersteunen van 5 gemeenten om warmtenet te onderzoeken, ondersteunen van projecten in aquathermie/geothermie/warmte-opslag	Ondersteuner; Partner; Uitvoerder
6 Nieuwbouw duurzamer dan wettelijk minimum	13 14	+++++	Het ontwikkelen en ondertekenen van het convenant Duurzame Woningbouw samen met gemeenten en partners in de bouw, hier opvolging aan geven door o.a. kennis te ontwikkelen en verspreiden en partijen te verbinden	Aanjager; Ondersteuner; Partner; Regisseur

Landbouw en Landgebruik

Maatregel	Gerelateerd tot welke Drawdownmaatregelen	Totale technische potentie broeikasgasreductie volgens Drawdown (indicatief)	Bijdrage ALS provincie	Rol
1 Kringlooplandbouw	7	+	Sturen van landbouw richting kringlooplandbouw; aanjagen agrarische bedrijven Duurzaam Bedrijfsplan (DBP) opstellen of trajecten doorlopen met plattelandscoaches	Aanjager; Co-financier; Ondersteuner
2 Emissiereductie veehouderij			Aanhaken bij integrale opgaven in de landbouw (stikstof/bodem/water), oplossingen dragen aan alle opgaven bij, via o.a. LaMi en plattelandscoaches	Aanjager; Ondersteuner
3 Uitbreiding bossen	10 12	++	In het strategisch bosbeleid zijn plannen opgenomen voor 1500 hectare nieuw bos, tevens revitalisering bestaande bossen, ook bos op landbouwgrond via o.a. agroforestry	Regisseur; Uitvoerder
4 Voedselverspilling beperken	9	++	Via de Voedselagenda wordt lokaal en gezond eten gestimuleerd, ondersteuning bij opzetten verspillingshub bij Voedselbank Utrecht, inzichtelijk maken initiatieven voor korte ketens	Aanjager; Ondersteuner
5 Eiwittransitie	8	++	Mogelijk kan de Voedselagenda in de toekomst ook rol spelen in de eiwittransitie, alternatieven bieden voor eiwitten van bronnen van hoge klimaatimpact (vlees)	Aanjager; Ondersteuner
6 Zon op dak agrarische bebouwing	1	++	Bij aanpassingen agrarische bebouwing stimuleren toevoegen PV, asbest eraf/zon erop, middels plattelandscoaches	Co-financier; Ondersteuner; Opdrachtgever; Partner
7 Tegengaan bodemdaling	11	+++	Naar 2030 de bodemdaling met 50% remmen, uitvoering via Regionale Veenweidestrategie (RVS), o.a. via innovaties en subsidies	Co-financier; Ondersteuner

Industrie

	Maatregel	Gerelateerd tot welke Drawdownmaatregelen	Totale technische potentie broeikasgasreductie volgens Drawdown (indicatief)	Bijdrage ALS provincie	Rol
1	Verduurzaming bij industrie	5 6	+++	Middels VTH sturen op verduurzaming bij industrie (o.a. controles), specifiek waar de provincie bevoegd gezag is, samenwerking met omgevingsdiensten voor aanpak, inventarisatie grote gasverbruikers CES Cluster 6, zoeken naar alternatieven voor aardgas waar elektrificatie geen optie is	Aanjager; Opdrachtgever; Partner; Regisseur
2	Meer zon op dak	1	++	Subsidiëren van minimaal 10 projecten met meer dan 45 zonnepanelen, realisatie van 10 solar carports met meer dan 150 zonnepanelen en opzetten van 2 pilots combinatie PV en aanpakken netcongestie	Co-financier; Ondersteuner; Opdrachtgever; Partner

Mobiliteit

	Maatregel	Gerelateerd tot welke Drawdownmaatregelen	Totale technische potentie broeikasgasreductie volgens Drawdown (indicatief)	Bijdrage ALS provincie	Rol
1	Stimuleren fietsgebruik	15	++	Verbetering regionaal fietsnetwerk, verkennen en realiseren doorfietsroutes, uitbreiden fietsvoorzieningen, verbeteren last-mile bij bedrijventerreinen, stimuleren fietsgebruik specifieke doelgroepen	Aanjager; Co-financier; Ondersteuner; Regisseur; Uitvoerder
2	Verduurzamen en stimuleren van OV	16	++++	Invoering zero emission OV, stimuleren OV-gebruik, duurzaam beheer en onderhoud van eigen infrastructuur, verbeteren OV-concessies	Opdrachtgever; Regisseur; Uitvoerder
3	Multimodale knooppuntontwikkeling			Knooppuntontwikkeling, stimuleringsregelingen maatregelen ter verbetering knooppunten, verdichting rondom knooppunten	Aanjager; Ondersteuner
4	Zero emission in verkeer versnellen	16	++++	Ondersteuning aan gemeenten bij gemakkelijk en goedkoop uitrollen van laadinfrastructuur, opstellen laadvisie, middels RMP stimuleren elektrisch rijden	Aanjager; Ondersteuner
5	Goederenvervoer verduurzamen	16	++++	Modal shift van weg naar water en spoor, ontwikkeling Clean Energy Hubs, gebruik en productie van groene waterstof stimuleren, zero emission voor bouwverkeer	Opdrachtgever; Partner; Regisseur; Uitvoerder
6	Slimme en innovatieve mobiliteit			Stimuleren deelmobiliteit en MaaS, mobiliteitsmanagement in samenwerking met o.a. inwoners en gemeenten, verbeteren doorstroming	Aanjager; Partner; Regisseur

De provincie als voorbeeld

Maatregel	Gerelateerd tot welke Drawdownmaatregelen	Totale technische potentie broeikasgasreductie volgens Drawdown (indicatief)	Bijdrage ALS provincie	Rol
1 Verduurzamen eigen vastgoed	n.v.t.	n.v.t.	Afgelopen jaren zijn onderzoeken uitgevoerd naar mogelijkheden verduurzaming vastgoed (o.a. WKO en zonnepanelen), hangt samen met vastgoedstrategie, realisatie zonnepanelen, in 2023 verdere projecten gericht op besparing en later opwek (ook WKO), uiterlijk in 2035 energieneutraal volgens Van Utrecht naar Parijs	n.v.t.
2 Beheer en onderhoud circulair	n.v.t.	n.v.t.	Verduurzamen van planmatig beheer & onderhoud via MJOP, betere afweging vervangen/vernieuwen tegenover hergebruik/reparatie	n.v.t.
3 Hybride werken	n.v.t.	n.v.t.	Energiebesparing door hybride werken, minder woon-werkverkeer, door reiskostenvergoeding stimuleren OV en fiets	n.v.t.
4 Benutten eigen areaal en infrastructuur voor duurzame opwek	n.v.t.	n.v.t.	Duurzame opwek 450.000 kWh op eigen grond, o.a. op eigen vastgoed, ook op/rondom infrastructuur, 4 provinciale solar carpoolplaatsen, mogelijk project duurzame warmte provinciale wegen, in beeld brengen mogelijkheden duurzame opwek eigen grond/wegen	n.v.t.
5 Duurzaam inkopen en contractbeheer	n.v.t.	n.v.t.	Intensivering van Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI), nieuw inkoopbeleid, meer mogelijkheden voor contractmanagement en -monitoring, meer focus op klimaatimpact bij werken en diensten	n.v.t.
6 Duurzame bedrijfsvoering (reduceren CO ₂ -footprint organisatie)	n.v.t.	n.v.t.	Opstellen van integraal plan voor verduurzaming bedrijfsvoering, in lijn met verduurzaming vastgoed, de organisatie is uiterlijk in 2040 energieneutraal, concrete acties o.a. tegengaan voedselverspilling catering	n.v.t.